

KORRALDUS

04.05.2022 nr DM-116814-21

Massiaru II liivakarjääri keskkonnavalua andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ja võttes aluseks maapõueseaduse, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punkti 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5 ning Osaühing Eesti Killustik taotluse otsustan:

1.1. Anda Osaühingule Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald 48022 Jõgeva maakond) maavara kaevandamise keskkonnavalua nr KL-514852 kehtivusajaga 22.02.2022-22.02.2037.

1.2. Avalikustada Osaühingule Eesti Killustik keskkonnavalua nr KL-514852 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.3. Korraldus jõustub Osaühingule Eesti Killustik teatavaks tegemisest.

Keskkonnavalua nr KL-514852 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS aadressil: <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnavalua taotluse läbivaatamine

Osaühing Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald 48022 Jõgeva maakond) esitas 26.10.2018 Massiaru II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalua (edaspidi *keskkonnavalua*) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.10.2018 dokumendina nr 12-2/18/17460, parandatud taotlus 22.11.2018 dokumendina nr 12-2/18/17460-5).

Taotletav Massiaru II liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Penu ja Massiaru külades asuval riigile kuuluval Orajõe metskond 4 kinnistul (katastritunnus 21303:001:0512, valitseja Keskkonnaministeerium, volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus). Mäeeraldis moodustub kahest lahustükist. Põhjapoolne osa külgneb põhjast eraomandisse kuuluva Metsatuka kinnistuga (katastritunnus 21302:002:0018) ja ülejäänud osas piirneb sama

kinnistuga, millel see asub. Lõunapoolne osa mäeeraldisest külgneb idast maaüksustega Orajõe metskond 62 (katastritunnus 21301:001:0130) ja Tuultevälja (katastritunnus 21302:003:0123) ja ülejäänud osades piirneb sama kinnistuga, millel see asub. Lõunaosa lääne külg piirneb kohati Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi *RMK*) kuuluva Massiaru liivakarjääri (loa nr L.MK/320352) mäeeraldise teenindusmaa piiriga.

Massiaru II liivakarjääri mäeeraldise pindala on 77,06 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 82,38 ha. Kaevandataav maavara on taotluse kohaselt ehitusliiv (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 1268 tuh m³, millest kaevandataav varu 1225 tuh m³), täiteliiv (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 1158 tuh m³, millest kaevandataav varu 1094 tuh m³) ja ehituskruus (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 100 tuh m³, millest kaevandataav varu 98 tuh m³). Maavara kavandataav kasutamise otstarve on teede- ja tsiviilehituses täitematerjalina. Taotletav kaevandamise keskmine tootmismahut aastast on 100 000 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks ja veekoguks. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 22.10.2018 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Massiaru liivamaardla (registrikaart nr 0853) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 5, 6, 12 ja 13 plokkide, täiteliiva aktiivse tarbevaru 7, 8, 9 ja 10 plokkide ja ehituskruusa aktiivse tarbevaru 11 plokkide. Külgnemine olemasoleva Massiaru liivakarjääri (loa nr L.MK/320352; loa omanik Riigimetsa Majandamise Keskus) mäeeraldise ja selle teenindusmaaga ei ole täies ulatuses vahetu. Mäeeraldisest ja nende teenindusmaade vahele jääb ~ 0,25 ha suurune varuta ala, kus asub III kategooria kaitsealuse liigi *Dryocopus martius* (musträhn; keskkonnaregistri kood KLO9113818) elupaik. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunapoolse lahustüki lääneosa kattub ~1 m ulatuses olemasoleva Massiaru liivakarjääri mäeeraldise ja selle teenindusmaaga.

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lääneservast vastavalt ~30 m ja ~19 m kaugusele jääb metsatee Raudtee nr 7560543 äärmise sõiduraja välimine serv. Mäeeraldisest läänes kulgeb RMK haldusalasse kuuluv metsatee Raudtee, mille teekaitsevööndi laius on 30 m arvestatuna tee servast.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunapoolse lahustüki põhjaosa kattub ~2,8 m ulatuses Kadaka oja kalda piiranguvööndiga, kus rakendatakse looduskaitseaduse § 37 lõikes 1 sätestatud erisusi.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa asub kuni 10 m ulatuses teekaitsevööndis ja teenindusmaa kaitsevööndis paiknemine on RMK-ga kooskõlastatud. Taotlusele kooskõlastust lisatud ei ole.

Rail Baltic raudtee kavandataav trassikoridor jääb taotletavast mäeeraldisest ~1,8 km kaugusele loodesuunda.

Kavandatava tegevuse loa taotlusele algatati keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) Keskkonnaameti 13.12.2018 kirjaga nr 12-2/18/17460-10. „Massiaru II liivakarjääri rajamise ja

töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne“, 2022, töö nr 19/2511, koostajaks OÜ Inseneribüroo STEIGER (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/5, Nõmme linnaosa, Tallinn 11216 Harju maakond) kiideti heaks Keskkonnaameti 04.10.2019 kirjaga nr 12-2/19/273-25. Taotluse avalikustamise käigus ja KMH algatamise järel esitatud ettepanekuid ja vastuväiteid on põhjalikumalt käsitletud KMH aruandes.

Heakskiidetud KMH aruandest lähtuvalt on kavandatav tegevus lubatud. KMH tulemusena analüüsitud mõjutegurid ei ületa taotletavas Massiaru II liivakarjääris maavara kaevandamisel keskkonnataluvuse piiri, kui järgitakse KMH-s toodud leevendusmeetmeid ning antud soovitusi. Soovitav on valida alternatiiv „kavandatav tegevus koos leevendusmeetmetega“. Osaühing Eesti Killustik esitas korrigeeritud taotluse 23.08.2021 keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*; taotlus registreeritud 23.08.2021 dokumendina nr DM-116814-1, nõutele vastav taotlus registreeritud 02.09.2021 dokumendina nr DM-116814-3 menetluse nr M-116814 juurde). Korrigeeritud taotluse kohaselt taotletakse Massiaru II liivakarjääri kaevandamisluba järgmistel tingimustel: mäeeraldise pindala 77,06 ha, teenindusmaa pindala 82,38 ha. Kaevandatav maavara on taotluse kohaselt ehitusliiv (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 1268 tuh m³, millest kaevandatav varu 1225 tuh m³), täiteliiv (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 1158 tuh m³, millest kaevandatav varu 1094 tuh m³) ja ehituskruus (15.09.2018 seisuga aktiivne tarbevaru 100 tuh m³, millest kaevandatav varu 98 tuh m³), kaevandamise keskmine aastamäär 100 000 tuh m³ ning kaevandamisloa kehtivusaeg 15 aastat.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 05.12.2018 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teade avalikustati ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 05.12.2018. Keskkonnaamet teavitas 04.12.2018 kirjaga nr 12-2/18/17460-8 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Avalikustamise käigus esitas 10.12.2018 eraisik taotletava keskkonnaloa kohta ettepaneku (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.12.2018 dokumendina nr 12-

2/18/17460-9), milles soovis:

1. Kui Massiaru maardla tegevuse käigus on Tuultevälja kinnistule kahju tekitanud, siis see heastatakse.

2. Kui maardla tegevuse tagajärjel kaevust vesi kaob, siis tagatakse vee kättesaadavus (puurkaev jne).

Keskkonnaamet on eraisiku ettepanekuid arvesse võtnud ning märgib, et vastavalt MaaPS § 93 lõikele 1 hüvitab kaevandamisloa omaja kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst. Tulenevalt MaaPS § 93 lõikes 1 sätestatud kohustusele ei too Keskkonnaamet neid tingimusi loal eraldi välja.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 01.10.2021 kirjaga nr DM-116814-5 keskkonnavalitsusele taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohaliku omavalitsusele (Häädemeeste vald) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Häädemeeste Vallavalitsus nõustus maavara kaevandamise loaväljastamisega Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel liiva ja kruusa kaevandamiseks vastavalt maavara kaevandamise loa taotlusele 16.11.2021 korraldusega nr 666 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 30.11.2021 dokumendina nr DM-116814-9) järgmistel tingimustel:

1. Kaevandamisloa eelduseks on Massiaru II KMH raames inventeeritud salv- ja puurkaevude seire, mis algab kohe peale kaevandamisloa väljastamist. Kaevandamisest tingitud häiringud veevarustusele tuleb kompenseerida kaevandamisloa omanikul jamaavara kaevandamisest tingitud veetaseme alanemise või vee kvaliteedi halvenemisekorral on kaevandamisloa omanik kohustatud tagama elanike veevarustuse püsivamalahenduse näol.

2. Väljaveoteena tuleb eelistada metsasihtide kasutuselevõttu ringliikluseks, Jaagupi-Urissaare tee kasutamisel väljaveo teena on vajalik kohalike elanike informeerimine sellest tegevusest ja tee seisundi parandamine.

3. Taotletaval mäeeraldisel tuleb põhjapoolsel lahustükil ettevalmistustööd, kaevandamist ning kaevandatud alade korrastamist teostada etapiviisiliselt. Metsa on lubatud raadata järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnematel aladel ning väldib suuremaa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.

4. Kaevandamiseks kasutatud maa-ala sh teenindusmaa korrastustööd tuleb teostadahiljemalt ühe aasta jooksul.

Osaühing Eesti Killustik nõustus Häädemeeste Vallavolikogu esitatud tingimustega suusõnaliselt ning ei omanud nende osas vastuväiteid.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalitsuse taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati,

avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 25.01.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnavalda andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid kahe nädala jooksul ei laekunud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 18.01.2022 kirjaga nr DM-116814-12 Osaühingult Eesti Killustik, Häädemeeste Vallavalitsuselt, Maa-ametilt, Põllumajandus- ja Toiduametilt, Riigimetsa Majandamise Keskuselt ja teistelt menetlusosalistelt keskkonnavalda otsuse eelnõu kohta arvamusi.

Maa-amet saatis Keskkonnaametile 20.01.2022 kirjaga nr 9-3/21/13509-7 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.01.2022 dokumendina nr DM-116814-13) Massiaru II liivakarjääri keskkonnavalda andmise otsuse eelnõu kohta arvamuse, millega palus täpsustada ehitusliiva aktiivse tarbevaru kogust. Maa-amet täpsustas, et maardlate nimistu andmetel, taotluse seletuskirja ning taotluse vormi eelnõus märgitud varukoguste järgi hõlmatakse mäeeraldisega ehitusliiva aktiivse tarbevaru kokku 1268 tuh.m³, mitte 1479 tuh.m³. Keskkonnaamet on loa andmise korralduses teinud vastavad muudatused.

Häädemeeste Vallavalitsus saatis Keskkonnaametile 24.01.2022 kirja nr 5-1/105-1 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 26.01.2022 dokumendina nr DM-116814-15), millega nõustus Massiaru II liivakarjääri keskkonnavalda andmise otsuse eelnõuga ning tegi ettepanekud muuta Häädemeeste Vallavalitsuse 16.11.2021 otsus nr 666 korraldus nr 666-ks. Häädemeeste Vallavalitsus juhtis kirjas tähelepanu, et Keskkonnaameti 04.10.2019 kirjaga nr 12-2/19/273-25 kiideti heaks KMH programm. „Massiaru II liivakarjääri rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne“ tunnistati nõuetele vastavaks 03.09.2021 kirjaga nr 6-3/21/3613-15. Lisaks palus Häädemeeste Vallavalitsus eelhinnangu punktis 3.5 ja seal on välja toodud, et keskkonnavalda kõrvaltingimust nr 12 sõnastatakse ümber ja täpsustatakse. Keskkonnaamet on Häädemeeste Vallavalitsuse ettepanekutega arvestanud ja nendele vastavalt eelnõud muutnud.

Osaühing Eesti Killustik saatis Keskkonnaametile 26.01.2022 kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.01.2022 dokumendina nr DM-116814-16), milles andis teada, ei oma otsuse eelnõude kohta vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 31.01.2022 kirjaga nr DM-116814-17 Häädemeeste Vallavalitsuselt ja Osaühingult Eesti Killustik Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse täiendatud eelnõu kohta arvamust. Seisuga 21.02.2022 keskkonnaloa andmise otsuse täiendatud eelnõu kohta arvamusi ei ole esitatud.

Keskkonnaamet küsis 08.03.2022 kirjaga nr DM-116814-19 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt seisukohta Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium saatis Keskkonnaametile 25.03.2022 kirja nr 17-1/2022/1473-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.03.2022 dokumendina nr DM-116814-20), milles andis seisukoha, et Massiaru II liivakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotluse puhul on riigi huvi põhjendatud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 48 on kaevandamiseks keskkonnaloa andjaks Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaameti pädevuses otsustada Osaühingule Eesti Killustik keskkonnaloa andmise üle liiva kaevandamiseks Massiaru maardla Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ja keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks keskkonnaloa menetlemiseks.

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse HMS-i avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS-i erisusi. Seega vaatab Keskkonnaamet Massiaru maardlas Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel keskkonnaloa saamiseks esitatud taotluse läbi avatud menetluses vastavalt HMS-i peatükis 3 sätestatule arvestades seejuures MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 1 lg 4 kohaselt kohaldatakse KeÜS-i 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi. Seega võetakse käesoleva haldusmenetluse läbiviimisel aluseks KeÜS 5. peatükk, arvestades MaaPS erisusi.

Tulenevalt eelnevast jättis Keskkonnaamet KeÜS § 47 alusel keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

MaaPS § 50 lg 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal ning mis ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse § 35² tähenduses.

Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamiseks esitatud keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt ei teki maavara kaevandamise käigus kaevandamisjätmeid, sest kogu toodang realiseeritakse. Taotluse seletuskirja kohaselt kooritakse enne kaevandama asumist mäeeraldiselt katend, mida ladustatakse mäeeraldisel ja selle teenindusmaal müra- ja tolmutõkkevallides. Kasvukiht ja ülejäänud katend ladustatakse võimalusel eraldi. Müra- ja tolmutõkkevallid moodustav katend kasutatakse peale maavara ammendamist karjääriala korrastamiseks.

Keskkonnaloa andmise menetluse käigus on keskkonnaloa andjal kohustus menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada, kas konkreetse keskkonnaloa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud kaevandamiseks antava keskkonnaloa andmisest keeldumise aluseid. Keskkonnaloa andmisest keeldumise alused selgitab välja keskkonnaloa andja. MaaPS § 48 alusel on kaevandamiseks antava keskkonnaloa andjaks Keskkonnaamet. Sellest tulenevalt kaalus Keskkonnaamet Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel keskkonnaloa andmise menetluse läbiviimisel laekunud ettepanekute jm dokumentatsiooni põhjal, kas on MaaPS § 55 on alust keelduda keskkonnaloa andmisest.

Maakatastriseaduse (edaspidi *MaaKatS*) § 18¹ lg 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt MaaKatS § 18² lg 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud kaevandamisluba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

Käesoleva korralduse jõustumisel, enne Massiaru II liivakarjääris keskkonnaloaga nr KL-514852 lubatud tegevustega alustamist on loa omanikul MaaKatS § 18² lg 4 alusel kohustus määrata Orajõe metskond 4 (katastritunnus 21303:001:0512) ja Orajõe metskond 62 (katastritunnus 21301:001:0103) kinnistutele mäeeraldisega hõlmatava ala piires mäetööstusmaa sihtotstarve.

3.2. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt kuulub ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse.

3.3 Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

Keskkonnaamet algatas 27.02.2010 kehtima hakanud KeHJS redaktsiooni (RT I 2005, 15, 87) § 6 lõike 1 punkti 28, § 11 lõigete 2 ja 3 alusel 13.12.2018 kirjaga nr 12-2/18/17460-10. „Massiaru II liivakarjääri rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne“ Massiaru liivamaardlasse kavandatava Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele KMH. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt kuulub olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka maavara pealmaa kaevandamine suuremal kui 25 ha suurusel alal. Massiaru II liivakarjääri mäeeraldise pindalaks taotleti 77,06 ha. KeHJS § 11 lõige 3 sätestas, et § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendamata.

„Massiaru II liivakarjääri rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne“ (koostaja: OÜ Inseneribüroo STEIGER, töö nr 19/2511) tunnistati nõuetele vastavaks 03.09.2021 kirjaga nr 6-3/21/3613-15.

3.4 Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-514852 kehtivusajaga 15 aastat annab ettevõttele Massiaru liivamaardlas Massiaru II liivakarjääris õiguse maavara kaevandamiseks.

Maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud (MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1). Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osaihingule Eesti Killustik ei ole seisuga 22.02.2022 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

3.4.1 Riigi huvi

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste

menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi juhend). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Strateegiadokument „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ (edaspidi Maapõuepoliitika põhialused) toob välja, et „Kvaliteetne maapõuealase informatsiooni kogumine ja omamine on riigile tähtis, kuna see on oluline pea kõigi keskkonnakasutusega seotud tegevuste planeerimisel, riskide hindamisel ja tegevuste elluviimisel. Olulisemad neist on uute maavarade kasutuselevõtt, loodus- ja põhjaveekaitse, veevarustuse, jäätmekorralduse ja ehitiste planeerimine ning keskkonnamõju hindamine. Riigile on oluline saada ülevaade olemasolevatest ressurssidest, nende väärindamise võimalustest, saadavate toodete konkurentsiolekorrast, maapõue kasutamisega kaasnevatest keskkonna- ja tervisemõjudest, georiskidest jne“.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 alusel keeldutakse kaevandamise keskkonnavalda andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“.

Juhendis käsitletakse riigi huvi järgmiselt: „Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks“.

Varustuskindlus näitab, kui kauaks antud juhul mäeeraldisel teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavara jätkub arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldisel optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Varustuskindluse arvutamise juhendi punkti 3 kohaselt tuleb otsustamisel kaaluda riiklike huve varustuskindluse aspektist, kui taotletakse maavara kaevandamise keskkonnavalda riigile kuuluva maavara kaevandamiseks. Järgnevalt on analüüsitud, kas taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus.

Seisuga 15.09.2018 on Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisega seotud ehitusliiva aktiivne tarbevaru 1268 tuh m³, millest kaevandatav varu on 1225 tuh m³, täiteliiva aktiivne tarbevaru

on 1158 tuh m³, millest kaevandatav varu on 1094 tuh m³ ning ehituskruusa aktiivne tarbevaru on 100 tuh m³, millest kaevandatav varu on 98 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks tootmismahuks aastaks on 100 tuh m³.

Taotletava Massiaru II liivakarjääri teeninduspiirkonda jääb päringu tegemise hetkel (22.02.2022) 7 ehitusliiva ja 13 täiteliiva varuga karjääri. Ehitusliiva kaevandatav jääkvaru seisuga 22.02.2022 on ligikaudu 1299 tuh m³, seega kõrgemargilise lubjakivi varustuskindlus on tagatud ligikaudu 317 aastaks. Täiteliiva kaevandatav jääkvaru seisuga 22.02.2022 on ligikaudu 2107 tuh m³, seega on täiteliiva varustuskindlus tagatud ligikaudu 27 aastaks.

Eesti Geoloogiateenistus koostas 2020. aastal MKM tellimusel uurimistöö ehitusmaavarade leviku, kaevandamise ja kasutamise kohta Pärnu maakonnas¹ (edaspidi *EGT uurimistöö*). EGT uurimistöö toob välja, et arvestades raudtee taristu, riigiteede ehituse ja remondi ning kohalike omavalitsuste vajadusi on maavara nõudlus hüppeliselt suurenev ja Pärnumaal liiva ja kruusa varustuskindluse tagamiseks on vaja arvele võtta täiendavat varu ja avada uusi karjääre. EGT uurimistöö kohaselt võiks kaevandatav liiva-kruusa jääkvaru Pärnumaa maardlate mäeeraldistes tagada varustuskindluse liiva ja kruusaga Pärnumaal kuni aastani 2030 juhul, kui kogu kaevandatav jääkvaru vastaks ehituseks vajaliku toorme nõuetele. Kuna Pärnumaa liivad on väga peeneteralised ning suure savi- ja tolmuosakeste sisaldusega (liiva ja kruusa kaevandatavast jääkvarust moodustab täiteliiv 40% ja aktiivsest tarbevarust 45%), siis ei pruugi olemasolev varu tagada Pärnumaa varustuskindlust liiva ja kruusaga isegi kuni aastani 2030. Kuigi maakonnas leiduva liiva ja kruusa kvaliteet ei vasta täielikult ehituseks vajaliku toorme nõuetele, siis uute mäeeraldiste lisandumine siiski leevendab praegust olukorda. EGT uurimistöö toob veel välja, et kuna Massiaru liivamaardla asub Rail Balticu trassi vahetus läheduses, siis varustuskindluse seisukohast on otstarbekas maardlas arvel olev liivavaru vajaduse korral ära kaevandada ja teha geoloogilisi uuringuid täiendava varu arvele võtmiseks.

2018. a tehtud Massiaru II uuringuruumi üldgeoloogilise uuringu² tulemuste kohaselt on Massiaru II alal leviva liiva ja kruusa savi- ja tolmuosakeste sisaldus vahemikus 0,8-7,2% (keskmine 2,1%) ning filtratsioonimoodul on vahemikus 1,3-3,6 m/ööp (keskmine 2,3 m/ööp). Teede Tehnokeskus AS poolt 2017. a valminud “Rail Balticu ehitamiseks vajalike ehitusmaavarade varustuskindluse uuring”³ (edaspidi Teede Tehnokeskuse uuring) jõuab järeldusele, et arvestades Pärnumaa liiva ja kruusa varusid, on liiva ja kruusa varustuskindlus nii madala kui kõrge savi- ja tolmuosakeste arvestuses Pärnu maakonna teeninduspiirkonna osas kriitiline. Seega on juurde vaja maavara, mis eeldatavalt vastab filtratsiooninõuetele. Selleks võiksid eelistatult sobida liivad ja kruusad, mille savi- ja tolmuosakeste sisaldus ei ületa 8%. Massiaru II uuringuruumi 2018. a tehtud üldgeoloogilise uuringu järgi on savi- ja tolmuosakeste sisaldus Massiaru II liivakarjääri liivas alla 8%. Vastavalt Teede Tehnokeskuse uuringule on Rail Balticu raudtee muldkehas täitematerjalide nõutav filtratsioonimoodul vähemalt 0,5 m/ööp. 2018. a üldgeoloogilise uuringu tulemuste kohaselt Massiaru II uuringuruumis leiduv maavara neid nõudeid ka täidab. Seega on Massiaru II liivakarjääri maavara sobilik kasutamiseks Rail Balticu taristu muldkehas täitematerjalina.

Oluline on asjaolu, et võimalikud varud Rail Balticu trassikoridori vahetus läheduses muudavad

nende kasutamise suhteliselt soodsamaks võrreldes kaugematel asuvatega, seejuures võttes arvesse ka Euroopa Liidu roheleppes tulenevat CO₂ emissiooni vähendamise vajadust ehk mida lähemalt maavara transportida, seda vähem emissiooni. Transpordiameti hinnangul teeb ehitusmaterjalide vedu umbes 100 km kauguselt ehituse maksumuse 20% kallimaks, lisandub ka keskkonnamõju. Rail Baltic raudtee kavandatud trassikoridor jääb taotletavast mäeeraldisest ca 1,8 km kaugusele loodesuunda.

Keskkonnaamet küsis 08.03.2022 kirjaga nr DM-116814-19 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt seisukohta Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium saatis Keskkonnaametile 25.03.2022 kirja nr 17-1/2022/1473-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.03.2022 dokumendina nr DM-116814-20), milles andis seisukoha, et Massiaru II liivakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotluse puhul on riigi huvi põhjendatud.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et nii ehitusliiva, ehituskruusa kui ka täiteliiva kaevandamine Pärnumaal on oluline ning seega taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

3.5 KMH leevendusmeetmed

KMH järeltule kohaselt on Massiaru II liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamine võimalik, kui rakendatakse leevendusmeetmeid.

Alljärgnevalt on põhjendatud iga KMH aruandes toodud leevendusmeetme lisamist/mittelisamist keskkonnaloale.

1. Taotletaval mäeeraldisel on põhjapoolsel lahustükil vajalik etapiviisiline kaevandamine ning kaevandatud alade korrastamine. Metsa langetada vastavalt kaevandatavale alale järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnevatel aladel ning väldib suure maa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.

Lisatakse keskkonnaloa kõrvaltingimusena nr 1 ja 2 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Metsa langetada vastavalt kaevandatavale alale järk-järgult. Taotletaval mäeeraldisel tuleb põhjapoolsel lahustükil ettevalmistustööd, kaevandamist ning kaevandatud alade korrastamist teostada etapiviisiliselt, alustades lahustüki põhjapoolsest osast. Metsa on lubatud langetada vastavalt keskkonnaloas sätestatud tingimustele järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnevatel aladel ning väldib suure maa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.

Iga kaevandatud osa korrastamisega (sh taasmetsastamisega) tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas.

2. Arvestades lindude peamist pesitsusaega (15. märts kuni 30. august) tuleb mäeeraldisel metsa raadamist alustada ja need teostada väljaspool lindude pesitsusaega ehk ajavahemikul 1. september kuni 14. märts, millega välditakse linnumunade ja -poegade võimalikku hukkumist.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 3 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Arvestades lindude peamist pesitsusaega (15. aprill kuni 15. juuni) tuleb mäeeraldisel metsa raadamisega alustada ja see teostada väljaspool lindude pesitsusaega ehk ajavahemikul 16. juuni kuni 14. aprill.

3. Müratõkkevallid tuleb mäeeraldiselt eemaldatavast katendimaterjalist rajada tootmisterritooriumi põhja-, ida- ja lõunapiiridele lähimate majapidamiste suundadel selliselt, et need täidaksid müra- ja tolmutõkke funktsiooni ning vähendaksid tuulemurru ohtu külgnevates metsades.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 4 ja nr 5 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Müratõkkevallid tuleb mäeeraldiselt eemaldatavast katendimaterjalist rajada tootmisterritooriumi põhja-, ida- ja lõunapiiridele lähimate majapidamiste suundadel selliselt, et need täidaksid müra- ja tolmutõkke funktsiooni ning vähendaksid tuulemurru ohtu külgnevates metsades.

Taotletavalt mäeeraldiselt kaevandatava kruusa purustamist tuleb teha lõunapoolse lahustüki keskosas suvisel perioodil ning ainult päevasel ajal.

4. Sõltuvalt väljaveo intensiivsusest (tavapärane või intensiivne kaevandamine) eelistada KMH välja pakutud marsruute ning teha koostööd teede valdajatega, et tagada teede säilivus, vastupanuvõime ning liiklusohutus.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 6 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Tavapärase kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti a. Intensiivse kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti c. Teede korrashoiu ja vajaliku tolmutõrje teostamisel teha koostööd teede valdajatega, et tagada teede säilivus, vastupanuvõime, liiklusohutus ning minimeerida kaasnevaid mõjusid.

5. Maavara kaevandamist mäeeraldise piiride lähistel (lähemal kui 50 m) planeerida väljapoole tavapärast õhtust aega, so ajavahemikul 17 - 19, et vältida võimaliku mürahäiringu levimist õuealadeni ja elumajadeni ajal, mil elanikud on valdavalt kodus.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 7 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Karjääri planeeritav tööaeg on tööpäeviti ajavahemikul 07 - 19. Vastavasisuliste kokkulepete saavutamisel kohalike elanikega on võimalik ka planeeritud tööaja pikendamine. Nädalavahetusel ega riigipühadel tööd ei toimu.

6. Tolmu leviku piiramiseks kuival ajal niisutada perioodiliselt väljaveoks kasutatavaid kruuskattega teid ning katta kinni kallurautode kastid. Täiendavalt on võimalik vähendada ka liikumiskiirust.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 8 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Tolmu leviku piiramiseks kuival ajal niisutada perioodiliselt väljaveoks kasutatavaid kruuskattega teid ning katta kinni kallurautode kastid. Täiendavalt on võimalik vähendada kallurautode liikumiskiirust ning kasutada kloriidide, mis aitab säilitada niiskust teepinna materjalis, mistõttu tahkete osakeste eraldumine on pärsitud.

7. Karjääri korrastamise planeerimisel rakendada parimaid võtteid ning korrastamisprojekti koostamisse kaasata vastavat pädevust omav isik, et taastada kaevandatud ala võimalikult looduslähedaselt ning mitmekülgsest.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 9 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Karjääri korrastamise planeerimisel rakendada parimaid võtteid ning korrastamisprojekti koostamisse kaasata vastavat pädevust omav isik, et taastada kaevandatud ala võimalikult looduslähedaselt ning mitmekülgsest. Korrastamisel arvestada KMH aruandes välja pakutud lahendusi.

8. Taotletava ala korrastamisel arvestada ka kõrvalasuva Massiaru liivakarjääri paiknemisega ning kaaluda korrastamisprojekti matkajate tarbeks täiendava peatus- ja puhkekoha rajamisega korrastatavatele aladele.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 10 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Taotletava ala korrastamisel arvestada kõrvalasuva Massiaru liivakarjääri paiknemisega ning kaaluda korrastamisprojekti matkajate tarbeks täiendava peatus- ja puhkekoha rajamisega korrastatavatele aladele.

9. Kavandatava tegevusega ei mõjutata piirkonna veevarustust ning ei planeerita juhtida karjäärist vett eesvooludesse. Sellest tulenevalt põhja- ja pinnavee pidevat seiret teostada ei ole vaja. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaebuseid, siis tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale.

Lisatakse keskkonnanaloo kõrvaltingimusena nr 12 ja 13 järgmises täpsustatud sõnastuses:

Veetaset tuleb seirata vähemalt 4 korda aastas (1 kord kvartalis) või paigaldada seireks automaatsed veetaseme mõõtjad Metsatuka (katastritunnus 21302:002:0018), Kuusiku (katastritunnus 21302:002:0070), Paju (katastritunnus 21302:003:0025) ja Saadu (katastritunnus 21302:003:0003) salvkaevudesse. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaebuseid, tuleb teostada

kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale.

Läbi viia mürataseme ja peenosakeste (PM10) kontsentratsiooni mõõtmine mäeeraldise teenindusmaa piiril. Mõõtmised tuleb läbi viia kuival perioodil (aprill – september) ning allatuult heiteallikast 2 korda aastas akrediteeritud mõõtja poolt. Juhul, kui ümbritsevatelt majapidamistelt laekub põhjendatud kaebusi mürataseme või tolmu osas, tuleb teostada kontrollmõõtmised. Kaebuste objektiivseks kontrollimiseks on vajalik, et mõõtmiste ajal töötaks karjäär tavapärasel viisil ning kaebuste esitamise ajal sarnastel tingimustel.

Kui taotletava Massiaru II mäeeraldise põhjapoolsel lahustükil on vajalik veetaseme reguleerimine kraavidega ala korrastamise eesmärgil ning üleujutuste ja liigniiskuse tekkimise vältimiseks, siis veeseaduse § 187 punkt 9 alusel peab olema veeluba maavara kaevandamisel eemaldatava vee juhtimiseks suublasse. Vastav luba taotletakse, kui selgub veetaseme reguleerimise vajadus.

Kavandatava tegevuse kohaselt kaevandatakse liiva veepealset varu otse selle looduslikust seisundist ning veealust varu pinnasepump-süvendajaga. Täiendavat maavara töötlemist taotletavas Massiaru II karjääris ei plaanita. Kaevandatud materjal laetakse otse kallurile või ladustatakse laoplatsidel. Seetõttu on tahkeid osakesi tekitavaid tööprotsesse tootmisterritooriumil minimaalselt ning kaasnevad heitkogused on marginaalsed, mis ei ületa keskkonnaministri määruses nr 67 tahketele osakestele sätestatud heite künniskogust 1 tonn aastas. Seetõttu ei ole taotletavale karjäärile kui käitisele õhusaasteloa taotlemine esialgu vajalik. Juhul kui kaevandamistehnoloogia või tööprotsessid mäeeraldisel muutuvad, mille tulemusel kaasneb suuremal määral tahkete osakeste heitmed, tuleb eralduvaid heitkoguseid uuesti hinnata (arvutada) ning vajadusel taotleda õhusaasteluba.

3.6 Kohaliku omavalitsusüksuse esitatud tingimused

Häädemeeste Vallavalitsus on Massiaru II liivakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimuslikult nõustunud (Häädemeeste Vallavalitsuse 16.11.2021 korraldus nr 666).

Alljärgnevalt on põhjendatud iga Häädemeeste Vallavalitsuse korralduses toodud tingimuse lisamist/mittelisamist keskkonnaloale.

1. Kaevandamisloa eelduseks on Massiaru II KMH raames inventeeritud salv- ja puurkaevude seire, mis algab kohe peale kaevandamisloa väljastamist. Kaevandamisest tingitud häiringud veevarustusele tuleb kompenseerida kaevandamisloa omanikul jamaavara kaevandamisest tingitud veetaseme alanemise või vee kvaliteedi halvenemisekorral on kaevandamisloa omanik kohustatud tagama elanike veevarustuse püsivamalahenduse näol.

Tulenevalt MaaPS § 93 lõikest 1 hüvitab kaevandamisloa omaja kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst.

2. Väljaveoteena tuleb eelistada metsasihtide kasutuselevõttu ringliikluseks, Jaagupi-Urissaare

tee kasutamisel väljaveo teena on vajalik kohalike elanike informeerimine sellest tegevusest ja tee seisundi parandamine.

KMH põhjal seatakse keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus: Tavapärase kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti a. Intensiivse kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti c. Teede korrashoiu ja vajaliku tolmutõrje teostamisel teha koostööd teede valdajatega, et tagada teede säilivus, vastupanuvõime, liiklusohutus ning minimeerida kaasnevaid mõjusid.

3. Taotletaval mäeeraldisel tuleb põhjapoolsel lahustükil ettevalmistustööd, kaevandamist ning kaevandatud alade korrastamist teostada etapiviisiliselt. Metsa on lubatud raadata järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnevatel aladel ning väldib suuremaa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.

Keskkonnaloale seatakse järgmised kõrvaltingimused: Metsa langetada vastavalt kaevandatavale alale järk-järgult. Taotletaval mäeeraldisel tuleb põhjapoolsel lahustükil ettevalmistustööd, kaevandamist ning kaevandatud alade korrastamist teostada etapiviisiliselt, alustades lahustüki põhjapoolsest osast. Metsa on lubatud langetada vastavalt keskkonnaloas sätestatud tingimustele järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnevatel aladel ning väldib suure maa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.

Kaevandatud osa korrastamisega (sh taasmetsastamisega) tuleb põhjapoolsel lahustükil alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas.

4. Kaevandamiseks kasutatud maa-ala sh teenindusmaa korrastustööd tuleb teostada hiljemalt ühe aasta jooksul aktiivse tarbevaruvaru ammendumisest konkreetset mäeeraldisel lahustükil.

Keskkonnaloale seatakse järgmine kõrvaltingimus: Iga kaevandatud osa korrastamisega (sh taasmetsastamisega) tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas.

3.5 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanähtingu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Vastavalt Häädemeeste Vallavolikogu korralduses nr 666 (registreeritud keskkonnaotsuste

infosüsteemis KOTKAS 30.11.2021 dokumendina nr DM-116814-9) esitatud tingimustele, Osühingu Eesti Killustik 02.09.2021 esitatud muudetud keskkonnaloa taotlusele, KMH soovitudele, kannab Keskkonnaamet keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Metsa langetada vastavalt kaevandatavale alale järk-järgult. Taotletaval mäeeraldisel tuleb põhjapoolsel lahustükil ettevalmistustöid, kaevandamist ning kaevandatud alade korrastamist teostada etapiviisiliselt, alustades lahustüki põhjapoolsest osast. Metsa on lubatud langetada vastavalt keskkonnaloas sätestatud tingimustele järk-järgult, mis aitab vähendada tuulemurru riski külgnevatel aladel ning väldib suure maa-ala korraga lagedaks raiumist, toetades seeläbi rohevõrgustiku toimimist.
2. Iga kaevandatud osa korrastamisega (sh taasmetsastamisega) tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas.
3. Arvestades lindude peamist pesitsusaega (15. aprill kuni 15. juuni) tuleb mäeeraldisel metsa raadamisega alustada ja see teostada väljaspool lindude pesitsusaega ehk ajavahemikul 16. juuni kuni 14. aprill.
4. Müratõkkevallid tuleb mäeeraldiselt eemaldatavast katendimaterjalist rajada tootmisterritooriumi põhja-, ida- ja lõunapiiridele lähimate majapidamiste suundadel selliselt, et need täidaksid müra- ja tolmutõkke funktsiooni ning vähendaksid tuulemurru ohtu külgnevates metsades.
5. Taotletavalt mäeeraldiselt kaevandatava kruusa purustamist tuleb teha lõunapoolse lahustüki keskosas suvisel perioodil ning ainult päevasel ajal.
6. Tavapärase kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti a. Intensiivse kaevandamise korral kasutada väljaveo marsruuti c. Teede korrashoiu ja vajaliku tolmutõrje teostamisel teha koostööd teede valdajatega, et tagada teede säilivus, vastupanuvõime, liiklusohutus ning minimeerida kaasnevaid mõjusid.
7. Karjääri planeeritav tööaeg on tööpäeviti ajavahemikul 07 - 19. Vastavasisuliste kokkulepete saavutamisel kohalike elanikega on võimalik ka planeeritud tööaja pikendamine. Nädalavahetusel ega riigipühadel tööd ei toimu.
8. Tolmu leviku piiramiseks kuival ajal niisutada perioodiliselt väljaveoks kasutatavaid kruuskattega teid ning katta kinni kallurautode kastid. Täiendavalt on võimalik vähendada kallurautode liikumiskiirust ning kasutada kloriidide, mis aitab säilitada niiskust teepinna materjalis, mistõttu tahkete osakeste eraldumine on pärsitud.
9. Karjääri korrastamise planeerimisel rakendada parimaid võtteid ning korrastamisprojekti koostamisse kaasata vastavat pädevust omav isik, et taastada kaevandatud ala võimalikult looduslähedaselt ning mitmekülgsest. Korrastamisel arvestada KMH aruandes välja pakutud lahendusi.
10. Taotletava ala korrastamisel arvestada kõrvalasuva Massiaru liivakarjääri paiknemisega ning kaaluda korrastamisprojekti matkajate tarbeks täiendava peatus- ja puhkekoha rajamisega korrastatavatele aladele.
11. Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit. Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise välistamiseks võib seadmete või masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.
12. Veetaset tuleb seirata vähemalt 4 korda aastas (1 kord kvartalis) või paigaldada seireks

automaatsed veetaseme mõõtjad Metsatuka (katastritunnus 21302:002:0018), Kuusiku (katastritunnus 21302:002:0070), Paju (katastritunnus 21302:003:0025) ja Saadu (katastritunnus 21302:003:0003) salvkaevudesse. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaebuseid, tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale.

13. Läbi viia mürataseme ja peenosakeste (PM10) kontsentratsiooni mõõtmine mäeeraldise teenindusmaa piiril. Mõõtmised tuleb läbi viia kuival perioodil (aprill – september) ning allatuult heiteallikast 2 korda aastas akrediteeritud mõõtja poolt. Juhul, kui ümbritsevatelt majapidamistelt laekub põhjendatud kaebusi mürataseme või tolmu osas, tuleb teostada kontrollmõõtmised. Kaebuste objektiivseks kontrollimiseks on vajalik, et mõõtmiste ajal töotaks karjäär tavapärasel viisil ning kaebuste esitamise ajal sarnastel tingimustel.

3.9 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Massiaru II liivakarjääri keskkonnaluba taotlev ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, jäätmeseaduses, veeseaduses, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loa omaniku meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargidtegevused/-keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Lisa 1 - Maetaldise_plaan
3. Lisa 2 - Geoloogilised_labiloiked
4. Lisa 5 Korrastatud_ala_plaan

Teadmiseks: MTÜ Roheline Pärnumaa, Põllumajandus- ja Toiduamet, Riigimetsa
Majandamise Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Transpordiamet

Christina Vohla 5690 8272
Christina.Vohla@keskkonnaamet.ee

Glea Habicht 5197 5921
Glea.Habicht@keskkonnaamet.ee